

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/213556,Pawel-Gluszek-Kazimierz-Kaniewski-18971942.html>
27.02.2026, 00:01

Paweł Gluszek: Kazimierz Kaniewski (1897–1942)

W czasie I wojny światowej służył w armii niemieckiej i walczył na froncie wschodnim, a potem na zachodzie Europy. Powstaniec Wielkopolski, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej oraz walk na Śląsku. Żołnierz września 39, który po upadku Polski przedostał się na Węgry, a stamtąd przez Jugosławię na Bliski Wschód, aby zostać żołnierzem Brygady Strzelców Karpackich.

[Polskie Siły Zbrojne poza krajem](#) [Polskie wojsko](#) [Wojna obronna 1939](#) [Wojna polsko-bolszewicka](#)

01.03.2026

Dopiero śmierć położyła kres jego drodze ku wolności. Oto krótka opowieść o bohaterze z Wielkopolski – Kazimierzu Kaniewskim.

Młodość i I wojna światowa

Urodził się 1 marca 1897 roku w Jarocinie, w rodzinie Marcina i Michaliny z domu Śniady. Kazimierz miał czterech braci: Celestyna, Zbigniewa, Edmunda i Zdzisława. W latach 1903-1912 uczęszczał do szkół w Jarocinie, po czym wyjechał do Poznania. Do 1914 roku uczył się w Gimnazjum Marii Magdaleny.

Zdążył zdać maturę, kiedy wybuchła wojna. Był już wówczas członkiem Polskiej Drużyny Strzeleckiej przy Towarzystwie Tomasza Zana. 5 sierpnia 1914 roku jako ochotnik wstąpił do armii niemieckiej i rozpoczął służbę w Fortecznym Oddziale Telegraficznym w Poznaniu. Po przeszkoleniu, jako telegrafista trafił na front wschodni. Jako żołnierz Korpusu „Posen” brał udział w walkach nad Pilicą, pod Sochaczewem, pod Ostrołęką i Białymstokiem, Lidą i Mińskiem.

Od 1917 roku służył jako telegrafista w sztabie 83. Dywizji Piechoty. Walczył wówczas pod Baranowiczami, w Galicji i na Bukowinie, pod Czerniowcami. Po ustaniu walk na wschodzie, Kazimierz Kaniewski został przerzucony na front zachodni. Brał udział w walkach we Flandrii, nad Sommą i w Alzacji. W kwietniu 1918 roku otrzymał Krzyż Żelazny II klasy, a w czerwcu awans na kaprała.

W służbie wolnej Polsce

W listopadzie 1918 roku, kiedy Niemcy chyliły się ku upadkowi, młody Kazimierz przebywał na żołnierskim urlopie w domu, w Jarocinie. Po demobilizacji z wojska niemieckiego, 11 listopada 1918 roku wstąpił jako ochotnik do Polskiego Oddziału Garnizonu Jarocińskiego. W grudniu służył w oddziale straży pogranicznej w Robakowie nad rzeką Prosną. Dowodził oddziałem pograniczników. W styczniu 1919 roku został przeniesiony do I Baonu Telegraficznego Wielkopolskiego w Poznaniu.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Polskie Siły Zbrojne poza krajem, Polskie wojsko, Wojna polsko-bolszewicka, Wrzesień 1939

Artykuł

Kazimierz Kaniewski (fot. z zasobu Oddziałowego Archiwum IPN w Poznaniu)